

Sygn. I C 828/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Banaś
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Anna Karwacka

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2022 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa N. K.

przeciwko Ł. S.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki N. K. na rzecz pozwanego Ł. S. kwotę 5.417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 828/21

UZASADNIENIE

Powódka N. K. reprezentowana w toku całego postępowania przez fachowego pełnomocnika w pozwie wniesionym do Sądu Okręgowego w Słupsku w dniu 28 grudnia 2020r. w trybie postępowania upominawczego domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 120.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu.

Zarządzeniem z dnia 22 czerwca 2021r. po prawomocnym rozpoznaniu wniosku powódki o zwolnienie od kosztów, Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Słupsku zarządził skierować sprawę do rozpoznania w trybie postępowania zwykłego procesowego wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany Ł. S., wnosząc o oddalenie powództwa w uzasadnieniu swojego stanowiska w pierwszej kolejności niezależnie od merytorycznego wyrażonego w jego dalszej części, zgłosił zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powódki, albowiem nie przedłożyła ona prawomocnego postanowienia stwierdzającego nabycie spadku po A. i K. K. (1) od których otrzymał dochodzone obecnie pozwem środki pieniężne, a nadto zarzut przedawnienia.

Ustosunkowując się natomiast od okoliczności przedstawionych przez powódkę w uzasadnieniu pozwu, podniósł że roszczenie powódki nie może być oparte na twierdzeniu o uzyskaniu przez niego bezpodstawnie korzyść majątkowej, aczkolwiek z treści pozwu nie wynika podstawa prawna żądania zwrotu środków pieniężnych przekazanych mu

przez dziadków powódki za ich życia. Jak twierdził dalej, umowa łącząca go z A. i K. K. (1) dotyczyła możliwości dożywotniego zamieszkiwania, na parterze domu mieszkalnego położonego w U. przy ulicy (...), nabytego przez niego na wyłączną własność, na poczet której to umowy została przekazana kwota pochodząca ze zbycia lokalu mieszkalnego dożywotników.

Obie strony wносиły o zasądzenie od strony przeciwnej na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd ustalił co następuje:

Strony pozostawał w związku nieformalnym poczynając od 2008 roku. Początkowo zamieszkiwali w lokalu wynajmowanym, później należącym do rodziców powódki, a następnie razem z posiadany już wówczas dzieckiem zamieszkali wspólnie z dziadkami powódki A. i K. K. (1) w dwupokojowym mieszkaniu stanowiącym ich własność położonym w D.. Powódka była wówczas w drugiej ciąży. Strony utrzymywały się z dochodów uzyskiwanych z tytułu zatrudnienia w firmie (...) zajmującej się przetwórstwem rybnym.

Bezsporne

W 2014 roku N. K. i Ł. S. przy akceptacji członków rodziny zainteresowanych projektem, postanowili nabyć zabudowaną trzykondygnacyjnym budynkiem nieruchomości położoną przy ul. (...) w U.. Środki na zakup nieruchomości miały pochodzić z zaciągniętego przez pozwanego kredytu hipotecznego, ze sprzedaży nieruchomości lokalowej stanowiącej własność rodziców powódki położonej przy ul. (...) w U., oraz ze sprzedaży nieruchomości lokalowej położonej w D. (...) stanowiącej własność dziadków N. K.. Po jej nabyciu wszyscy mieli zamieszkać razem. Decyzja o samodzielnym złożeniu przez Ł. S. wniosku o kredyt hipoteczny na zakup nieruchomości, której cena wynosiła 380.000 zł wynikała z tego, że bez ujawniania obciążeń związanych z założoną rodziną i przy posiadany stałym dochodzie miał on możliwość uzyskania większej kwoty kredytu, umożliwiającej zrealizowanie zamierzonego zakupu nieruchomości. Z tytułu kredytu udzielonego w dniu 30 kwietnia 2014r. przez Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (...) w S., pozwany uzyskał kwotę 255.000 zł z czego 250.000 złotych z przeznaczeniem na zakup działki gruntu w użytkowaniu wieczystym oznaczonej numerem (...) oraz stanowiącego odrębną nieruchomości budynku domu jednorodzinnego w zabudowie bliźniaczej, położonych w U. przy ulicy (...).

W dniu 12 maja 2014r. A. i K. K. (2) dokonali sprzedaży posiadane go lokalu mieszkalnego, a uzyskana cena ze sprzedaży została przekazana za zgodą zbywców, przez nabywcę bezpośrednio na rachunek bankowy pozwanego prowadzony w mBanku.

Kilka dni później Ł. S. nabył od H. i R. W. przedmiotową nieruchomość położoną w U. przy ul. (...).

Dowód; akt notarialny – umowa sprzedaży z dnia 12.05.2014 r., rep. A nr (...) k. 12-17, odpis aktu notarialnego z dnia 23 maja 2014 r. sporządzonego za numerem Repertorium A (...), zeznania św. A. K. k. 214-215. zeznania stron k. 188-190 w zw. z k. 218-219.

A. i K. K. (2) zajmowali parter domu mieszkalnego należące go do pozwanego, mając do wyłącznej dyspozycji dwa pokoje, łazienkę, kuchnię, pomieszczenie piwniczne oraz podwórko z dostępem do ogrodu. Do końca swojego życia mieli zapewnione utrzymanie i opiekę ze strony obojga stron.

Dowód: zeznania świadków B. S. i J. S. k. 216-218.

Relacje pomiędzy stronami jako konkubentami zaczęły się z biegiem czasu pogarszać, a na przełomie 2017 i 2018 r. N. K. i Ł. S. rozstali się.

W dniu 13 stycznia 2017 roku zmarł dziadek powódki K. K. (1), a w dniu 8 marca 2017 roku zmarła A. K. (1).

Postanowieniem z dnia 16 września 2021 roku Sąd Rejonowy w S. stwierdził, że spadek po K. K. (1) i A. K. (1) na podstawie testamentu notarialnego z dnia 19.04.2012r. Rep A nr(...) z dobrodziejstwem inwentarza nabyła wnuczka N. K. w całości.

Strony postępowania nie zamieszkują razem, pozostają w nowych związkach partnerskich.

Bezsporne – nadto odpis postanowienia SR w S. k183, zeznania stron k. 188-190 w zw. z k. 218-219.

Sąd zważył, co następuje:

Z uwagi na profesjonalność pełnomocników stron występujących w tym postępowaniu, których obciąża tzw. podwyższony miernik staranności, to na stronach spoczywał obowiązek odpowiedniego przygotowania się do sprawy i przedstawienia materiału, którym zamierzały się posłużyć do udowodnienia swych racji.

Strona powodowa jako podstawę swojego roszczenia o zasądzenie od pozwanego 120.000 zł z należnościami ubocznymi, przedstawiła w uzasadnieniu pozwu wyłącznie stan faktyczny zdarzeń poprzedzający zakup przez pozwanego nieruchomości w U. przy ul. (...), w której powódka wspólnie z dziećmi nadal zamieszkuje. Pełnomocnik powódki uchyliła się od wskazania podstawy prawnej dochodzonego roszczenia ograniczając się do nazwania jej korzyścią majątkową pozyskaną kosztem powódki przez pozwanego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu braku legitymacji procesowej powódki i zarzut przedawnienia roszczenia wskazać należy, iż w ocenie Sądu nie zasługiwał on na uwzględnienie. Powódka N. K. w wyniku dziedziczenia jest następcą prawnym zmarłych małżonków K. i ma legitymację procesową do występowania przeciwko pozwanemu. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia to wskazać należy, że nie znajduje on uzasadnienia w sprawie. W pierwszej kolejności wskazać należy, że powódka powództwo w sprawie wywiodła w dniu 29.12.2020 r., a sprawa pierwotnie została zarejestrowana pod sygn. (...). Następnie Sąd uznał, że brak jest podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i sprawa została zarejestrowana pod rep. C pod obecną sygnaturą. W związku z powyższym nie polegają na prawdzie przypuszczenia pozwanego, co do rzekomego zwrotu pozwu bądź innych okoliczności, które nie wywołują skutku przerwania biegu terminu przedawnienia. Ewentualny termin przedawnienia został przerwany w dniu 29.12.2020 r. z chwilą złożenia pozwu.

Przechodząc, zatem do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, należy zwrócić uwagę, że powódka do dnia zamknięcia rozprawy nie wskazała podstawy prawnej zgłoszonego żądania. Bezspornie od samego początku należało podzielić stanowisko pozwanego, że z uzasadnienia pozwu nie wynikało na jakiej podstawie żądanie zostało skierowane. Uzasadnienie pozwu odwoływało się tylko do okoliczności – niektórych zresztą bezspornych – ale nawet uzupełnienie dodatkowymi wyjaśnieniami stron w trybie art. 212 k.p.c. niczego więcej nie wniosło poza uporządkowaniem faktów. Nie przedstawione również żadnych dowodów w toku postępowania. Już zatem z tych względów jako pozbawione podstawy prawnej powództwo podlegało oddaleniu bez konieczności odnoszenia się do podniesionych zarzutów przedawnienia czy braku legitymacji biernej.

Z uwagi na profesjonalność reprezentanta strony powodowej występującego w tym postępowaniu to na stronie spoczywał obowiązek odpowiedniego przygotowania się do sprawy i przedstawienia materiału, którym zamierzała się posłużyć do udowodnienia swych racji (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 11 stycznia 2001 r., (...) nadal aktualny). Zgodnie z wymaganiami rzetelnego procesu strony wspierane przez fachowego pełnomocnika miały zapewnioną realną możliwość przedstawienia swoich racji, wykazując zaś brak troski o własne interesy winni liczyć się z następstwami z takiej postawy wynikającymi. Tym samym uznać należy, że Sąd nie miał w niniejszej sprawie obowiązku wyręczać czy też wspomagać strony powodowej w realizacji założonych przez nią celów procesowych.

Pozwany konsekwentnie zaprzeczał linii prezentowanej przez powódkę, jakoby środki pieniężne przekazane przez małżonków A. i K. K. (1) faktycznie stanowiły darowiznę dla powódki, albowiem po pierwsze nie odnotowano takiej czynności w Urzędzie Skarbowym, po drugie gdyby takie faktycznie były intencje i zamierzenia dziadków powódki to nie było żadnej przeszkody by jej dokonać potwierdzając to na piśmie. Skoro dziadkowie mając taką wolę dopełnili

w roku 2012 czynności związanej ze sporządzeniem przed notariuszem testamentu, to mogli również sporządzić akt darowizny środków pieniężnych na rzecz powódki lub wskazać inny tytuł ich przekazania wyłącznie dla niej. Brak rachunku bankowego w przypadku powódki na który mogły zostać przekazane pieniądze – co może wydawać się dziwne w obecnych czasach – nie stanowił jednak w tym przedmiocie żadnej przeszkody. Podobnie pozwany zaprzeczał by przekazana przez dziadków powódki na jego rachunek bankowy kwota pieniężna miała stanowić wkład powódki na poczet nabycia nieruchomości, a następnie ustanowienia jej współwłaścicielem domu mieszkalnego położonego w U. przy ulicy (...).

Pozwany natomiast konsekwentnie twierdził, że zgodnie z ustnymi ustaleniami między nim a małżonkami A. i K. K. (1), postanowili oni sprzedać swój lokal mieszkalny położony w (...)/1, a środki pieniężne pochodzące ze sprzedaży lokalu w dniu 23 maja 2014r. przekazać na jego rachunek bankowy jako finansującego ostatecznie umowę nabycia domu przy ul. (...). Zgodnie z wzajemnymi postanowieniami była to swoistego rodzaju umowa dożywocia gwarantująca im dożywcio zamieszkiwanie wspólnie ze stronami aczkolwiek w odrębnej, samodzielnej części domu co stało się faktem. A. i K. K. (2) zajmowali parter domu mieszkalnego pozwanego, mając do wyłącznej dyspozycji dwa pokoje, łazienkę, kuchnię, pomieszczenie piwniczne oraz podwórko. Nie ponosili kosztów związanych z samym zamieszkiwaniem w domu, w tym zakupem opału, energii elektrycznej, abonamentu telewizyjnego, wywozu śmieci, wody. Twierdzenia przeciwne w tym przedmiocie prezentowane przez powódkę i jej matkę A. K. (2) nie zostały poparte żadnym dowodem i ocenione przez Sąd jako gołosłowne.

Powódka wywodziła, że strony wspólnie postanowiły nabyć nieruchomość z kredytu hipotecznego, częściowo ze środków pochodzących ze sprzedaży lokalu mieszkalnego dziadków, jak również ze sprzedaży lokalu mieszkalnego rodziców powódki. Tymczasem powódka nie przedłożyła również na tę okoliczność jakiegokolwiek innego dowodu poza osobowymi źródłami dowodowymi – zeznania matki powódki - która z oczywistych względów, w tym z uwagi na własne postępowanie sądowe o zapłatę skierowane przeciwko pozwanemu w sprawie (...) posiadała subiektywny interes w zeznawaniu na korzyść powódki co do intencji jej rodziców, a dziadków powódki w zakresie podstawy przekazania pieniędzy ze sprzedaży własnego mieszkania. Niezależnie od powyższego podkreślenia wymagają po pierwsze rozbieżności pomiędzy zeznaniami powódki a zeznaniami A. K. (2), po drugie w przypadku powódki zmiany własnych twierdzeń co tym bardziej czyni jej niewiarygodnymi i prezentowanymi wyłącznie na użytek własnych interesów w procesie. Na rozprawie w dniu 8 grudnia 2021r. powódka twierdziła, że pomysłodawcą zakupu większego lokalu był jej dziadek K. K. (1), a sprzedaż w tym celu własnego mieszkania uzasadniał potrzebą polepszenia warunków mieszkaniowych młodych i ich dzieci, a przy tym i swoich poprzez wspólne zamieszkiwania z nimi. Później twierdziła, że wobec przekazania na poczet zakupu nieruchomości środków pieniężnych przez jej dziadków i matkę miała zostać ustanowiona przez pozwanego współwłaścicielką nieruchomości. Z kolei świadek A. K. (2) twierdziła, że wedle ustaleń z rodzicami niezależnie od udziału finansowego pozwanego w zakupie nieruchomości to powódka miała być jedyną jej właścicielką i pozwany zobowiązał się przenieść na nią własność zaraz po zawarciu umowy kupna.

Powódka kwestionowała istnienie jakiegokolwiek umowy dożywocia bądź stosunku prawnego związanego z ustanowieniem służebności osobistej mieszkania, pomiędzy małżonkami K. a pozwanym, twierdząc, że gdyby faktycznie tak było jak twierdzi pozwany umowa dożywocia bądź wszelkiego rodzaju inne skuteczne prawnie obciążenia związane z dożywcio prawem zamieszkiwania w domu przy ul. (...) w U., przybrałyby postać czynności prawnych bądź oświadczeń złożonych we właściwej formie prawnej (w formie aktu notarialnego). Nie wyjaśniała jednak dlaczego już wobec swoich twierdzeń nie stosuje tej samej taryfy dowodowej co do udokumentowania umowy darowizny bądź „oświadczeń złożonych we właściwej formie prawnej”.

W kontekście niniejszej sprawy zwrócić należy uwagę w tym miejscu, że proces cywilny jest procesem kontradyktoryjnym i prócz unormowania z art. 6 k.c. stanowiącego, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, na stronach procesu spoczywają określone obowiązki. Przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Strona wdająca się w spór, jest zobligowana do podjęcia polemiki i dowodzenia faktów, z których wyciąga skutki prawne lub podjęcia obrony w sytuacji, gdy materiał dowodowy wskazuje na zaistnienie okoliczności wyłączającej zasadność jej roszczenia. A to z kolei wymaga odniesienia się do poszczególnych faktów i dowodów, a

nie - do ograniczenia się do ogólnego zaprzeczenia. Rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Zgodnie z wymaganiami rzetelnego procesu powódka dodatkowo reprezentowana od samego początku przez fachowego pełnomocnika miała zapewnioną realną możliwość przedstawienia swoich racji, wykazując zaś brak troski o własne interesy winna liczyć się z następstwami z takiej postawy wynikającymi.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o dyspozycję art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Skoro powódka przegrała sprawę w całości to na niej ciąży obowiązek zwrotu pozwanemu wszystkich poniesionych kosztów, na które składają się w tej koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5417 zł, ustalone zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 r. poz. 1804) w tym opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł ustalona na podstawie części IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (j.t. Dz.U. 2015, poz. 783 ze zm.).

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce sporządzenie uzasadnienia w terminie (termin ustalony przez Prezesa SO k. 234);
2. odnotować w kontrolce sporządzenie uzasadnienia;
3. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć peł. powódki zgodnie z wnioskiem jak na k. 229, wraz z pouczeniem, iż termin do wniesienia apelacji wynosi 3 tygodnie w związku z przedłużeniem terminu do sporządzenia pisemnego uzasadnienia, oraz że doręczenie wywołuje skutki prawne według przepisów k.p.c. Na portalu informacyjnym pismo zostało umieszczone wyłącznie w celach informacyjnych i nie wywołuje skutków procesowych doręczenia;
4. akta przedłożyć z wpływem apelacji Przewodniczącej Wydziału, lub za 30 dni od doręczenia.

S., dnia 31.03. 2022 roku Sędzia